

Przemysław Oziemblewski

fotografia

dla ciekawych

wersja 0.30
8 kwiecień 2008

najnowszą znajdziesz
na stronie
www.fotografiadlaciekawych.pl

Copyright © Przemysław Oziemblewski. All rights reserved.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Niniejsza publikacja może być kopiowana oraz dowolnie rozpowszechniana tylko i wyłącznie jako całość, w formie dostarczonej przez autora. Możesz ją umieścić na swojej stronie internetowej pod warunkiem udostępniania jej bezpłatnie oraz umieszczenia na niej linku bezpośredniego do strony autora www.fotografiadlaciekawych.pl. Będę wdzięczny za informację o tym.

Zabrania się przekształcania e-booka, publikowania we fragmentach oraz rozpowszechniania w innej niż elektroniczna formie, bez pisemnej zgody autora. Możesz wydrukować e-book tylko i wyłącznie dla własnych, prywatnych potrzeb.

Wszelkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor dołożył wszelkich starań, by zawarte w książce informacje były rzetelne. Nie bierze jednak żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikające z ich wykorzystania.

Przemysław Oziemblewski
tel. kom. 0503022856
po@galeria.com.pl
www.galeria.com.pl
www.fotografiadlaciekawych.pl

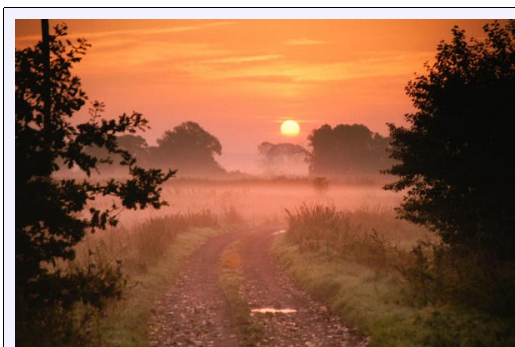
Spis treści

Od autora	5
Sprzęt fotograficzny	7
Aparat fotograficzny.....	7
Akcesoria.....	8
Światło	9
Jak cień ukazuje przestrzeń.....	9
Kompozycja	12
Wielkość obiektu.....	12
Kompozycja centralna.....	13
Reguła trójkąta.....	14
Obramowanie.....	16
Linie prowadzące.....	17
Świat tematów	18
Wschody i zachody słońca.....	18
Zdjęcia specjalne.....	22
Fotografia panoramiczna.....	22
Zdjęcia czarno-białe.....	23
Błędy w fotografii	24
Czerwone oczy. Komu je dasz?.....	24
Słowniki	27
Literatura	28
Dodatek A. Historia fotografii	29
Dodatek B. Bezpłatne, Internetowe kursy fotografowania	30

Jeśli nasze zdjęcie wywiera wrażenie,
to jest ono właśnie dobre,
choćby było niespodziewane
w swej oryginalności.
Andreas Feininger

Od autora

Każdy dzień jest inny, każdy przynosi coś nowego. Zdjęcia są dla mnie czasem i miejscem zapisanym na "kartce papieru". Zdjęcie może wspominać radość, smutek, może wyrażać zachwyt, złość, może też dawać chwilę zadumy nad tym wspaniałym i zbyt rozpędzonym światem. Dlatego lubię wyszukiwać i uwieczniać miejsca oraz momenty, które są ciekawe. Przez swoje zdjęcia chcę pokazać, że warto się zatrzymać i rozejrzeć dookoła. Będzie mi niezmiernie miło, jeśli któreś ze zdjęć przykuje na dłużej Twoją uwagę. Fotografuję przeważnie krajobrazy, a szczególnie wschody i zachody słońca, które ciągle urzekają mnie swoim urokiem.

Wschód słońca. Zdjęcie to zrobiłem po drodze, jadąc do pracy. Uświadamia mi zawsze jedną z podstawowych zasad fotografowania – **miej zawsze gotowy do użycia aparat fotograficzny**. Ktoś kiedyś powiedział, że robienie zdjęć, to bycie w odpowiednim miejscu, o odpowiednim czasie ze sprawnym aparatem. Podpisuję się pod tym obydwoma rękoma.

Oddaję w Twoje ręce e-book napisany z myślą o tych, którzy lubią trzymać w ręku aparat fotograficzny, lubią go używać, chcą się w tym doskonalić i robić więcej udanych zdjęć - zdjęć które robią wrażenie. Umieszczam w nim zarówno własne materiały jak i odnośniki do ciekawych stron Internetowych, których zawartość jest zgodna z zamysłem treści niniejszego opracowania. Dzięki właśnie Internetowi i ludziom, którzy dzielą się swoim doświadczeniem na jego stronach możliwe jest rozwijanie własnych zainteresowań.

Publikacja ta jest ciągle rozwijana i poprawiana. Być może znajdziesz w niej jakiś błąd. Wtedy napisz. Będę wdzięczny za wszelkie opinie i uwagi dotyczące treści oraz za propozycje zawartości. Pisz na adres ebook@galeria.com.pl. Niestety, nie mogę zagwarantować, że odpiszę na wszystkie e-maile. Będę się jednak cieszył z ich otrzymania.

Jeśli podoba Ci się e-book – napisz. Będę wtedy wiedział, że warto poświęcać czas na dalszą jego rozbudowę i pisanie kolejnych działów. Twoją

pozytywną opinię umieszczę na stronie o e-booku. Będzie to zachęta dla innych, by też czytali i czerpali z niego jak najwięcej dla siebie.

Jeśli znasz ciekawą stronę WWW z informacjami na temat fotografowania, to przyślij mi jej adres. Z chęcią umieszczę do niej link w e-booku oraz blogu na stronie www.fotografiadlaciekawych.pl. Może jesteś autorem artykułów i chciałbyś podzielić się swoimi doświadczeniem. Przyślij swój artykuł. Niech inni skorzystają z Twoich doświadczeń. Co jeszcze chciałbyś wiedzieć? O czym przeczytać? Co Ciebie interesuje w fotografii? Pisz na adres ebook@galeria.com.pl.

Życzę twórczych natchnień
Przemysław Oziemblewski

Sprzęt fotograficzny

Technika jest tylko środkiem.
Niestety, chcąc coś stworzyć, trzeba najpierw opanować środki.
H. Windisch

Aparat fotograficzny

Jeśli jeszcze nie masz aparatu, w co wątpię, to zapewne już niedługo go kupisz. Jeśli masz aparat, to za jakiś czas poczujesz potrzebę wymiany go na bardziej zaawansowany model. W dobie techniki cyfrowej postęp w rozwoju aparatów fotograficznych jest bardzo duży. W zasadzie, co roku przed wakacjami mamy do czynienia z premierą nowych modeli. Dochodzą nowe funkcje, nowe możliwości. Czasami producent usuwa kilka elementów by wypuścić tańszy egzemplarz. Dlatego wybór odpowiedniego aparatu wcale nie jest taki prosty. Wcześniej musimy rozpoznać nasze potrzeby oraz dowiedzieć się co tak naprawdę istotne jest w aparacie.

Na dobre zdjęcie, abstrahując od motywu, składa się: fotograf, jego sprzęt i umiejętność wykorzystania go przez fotografa. Dlatego to jakiego sprzętu używamy jest bardzo ważne. Oczywiście nawet najdoskonalszy sprzęt nie zastąpi fotografa, ale z drugiej strony na kiepskim sprzęcie nie zrobisz zdjęcia o odpowiednio dobrej jakości. Łatwość obsługi aparatu też jest bardzo istotna. Często nie ma czasu na wchodzenie w dodatkowe funkcje menu by zmodyfikować ustawienia, trzeba robić zdjęcia, bo czas płynie i wszystko się zmienia.

Podstawowe elementy aparatu fotograficznego to korpus z elementem światłoczułym, przesłoną i migawką oraz obiektyw (pomijam tu kwestię aparatów otworkowych).

Zobacz w Internecie:

[Podział aparatów \(z pominięciem cyfrowych\)](#), Fot@net

[Aparat fotograficzny](#), wikipedia.pl

Darmowy fragment (przykładowy rozdział) książki [Fotografia cyfrowa. Wydanie trzecie](#), wydawnictwa Helion – str. 25, Jak działa cyfrowy aparat fotograficzny?

Akcesoria

Zobacz w Internecie:

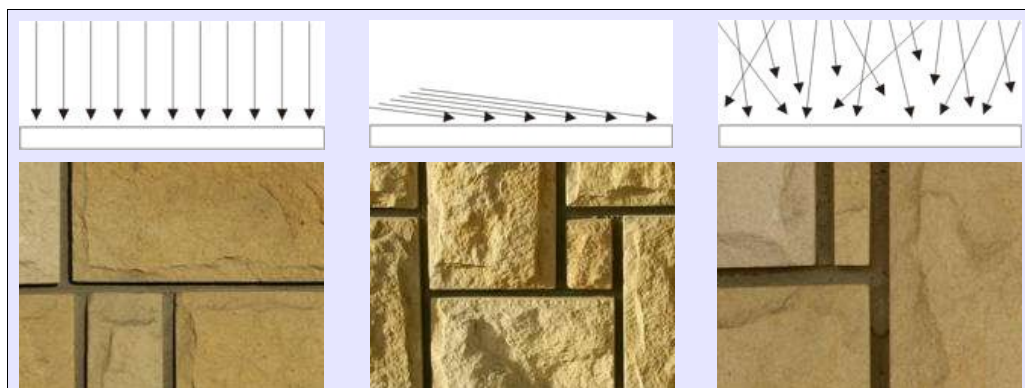
[Akcesoria fotograficzne](#), Fot@net

Światło

Poznawajcie czar światła - wy go nie znacie,
nie podejrzewacie nawet jego istnienia.
Fotografujecie wszystkie rzeczy takimi,
jakimi one są na co dzień, zamiast
pokazać je tak, jak wyglądają
w ozdobie światła i atmosfery.
Sam motyw jest niczym
- wszystkim jest oświetlenie.
Leonard Missonne

Jak cień ukazuje przestrzeń

Istnieją dwa skrajne przypadki oświetlenia. W oświetleniu naturalnym jest to dzień przy całkowicie zachmurzonym nieboskłonie lub ostre słońce przy braku chmur na niebie. W pierwszym przypadku uzyskujemy oświetlenie bezcieniowe, bardzo miękkie, w drugim natomiast mamy ostre i mocne cienie. Ich wielkość zależy od wzajemnego położenia słońca, obiektu i aparatu.

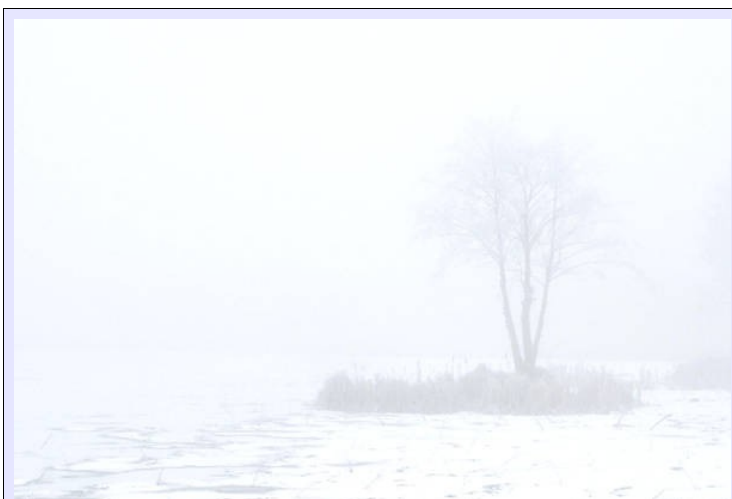
Zdjęcia muru przy różnym oświetleniu.

Od lewej:

- światło z jednego kierunku padające prostopadle do powierzchni; uzyskujemy minimalny cień, nierówności muru są słabo widoczne,
- światło pada na powierzchnię stycznie; powstają długie cienie wydobywające fakturę muru,
- światło pada na powierzchnię z różnych stron, tak jak przy całkowicie zachmurzonym nieboskłonie; cienia nie ma i nierówności muru są słabo widoczne.

Wielkość cienia zależna jest od wzajemnego położenia między sobą: słońca, obiektu i aparatu. Na tym zdjęciu zrobionym pod światło cień rzucają oszronione gałązki roślin. Cień zwiększa wrażenie głębi.

Przy całkowicie zachmurzonym nieboskłonie cień nie występuje więc z punktu widzenia oświetlenia nie ma znaczenia, z której strony jest fotografowany obiekt. Na tym zdjęciu brak cienia spowodowany jest mgłą. Zdjęcie robi wrażenie płaskiego.

Wskazówka: Jeśli interesują Cię zdjęcia portretowe i chciałbyś poznać sposób oświetlenia modela w zdjęciu wykonanym przez innego fotografa, spójrz na dwie rzeczy. Po pierwsze jak i czy układają się cienie. Po drugie przypatrz się dokładnie jego oczom. Oczy to nie tylko „zwierciadła duszy” ale i światła. W nich można zobaczyć odbicie lamp jakich użył fotograf.

Wskazówka: Jeśli w słoneczny dzień chcesz sfotografować osobę, musisz zwrócić uwagę jak układają się cienie na jej twarzy. Większość fotoamatorów ustawia się tak by mieć słońce za plecami. Takie zdjęcie jest poprawne pod względem widoczności fotografowanej osoby, ale jest nieciekawe jeśli chodzi o światło. Twarz jest „płaska”. Lepszym rozwiązaniem jest ustawienie się w taki sposób aby fotograf miał słońce za sobą pod kątem około 45°. Wtedy twarz fotografowanej osoby posiada cienie i dostaje głębi.

Kompozycja

Za pomocą zdjęcia chcemy pokazać innym co widzieliśmy, to co nas w szczególności interesowało. Dlatego zanim naciśniemy spust migawki warto zastanowić się chwilę w jaki najlepszy sposób ten szczególnie przedmiot obserwacji pokazać.

Kompozycja obrazu rządzi się swoimi prawami. Zostaną opisane dalej. Tworząc zgodnie z nimi uzyskamy dobre zdjęcia. Reguły te ułatwiają osiągnięcie poprawnych ujęć. Nie oznacza to, że musimy sztywno się ich trzymać. Znając je można je łamać i eksperymentować na różne sposoby. Zachęcam do tego gorąco. Robiąc zdjęcia zacznij świadomie stosować poznane dalej zasady.

Na zdjęciu wszystko jest ważne, zarówno główny obiekt jak i tło za nim. Dopiero współgranie wszystkich elementów obrazu daje dobry efekt. Fotografując obiekt należy zwrócić uwagę na takie elementy jak: jego wielkość i położenie w kadrze, punkt widzenia, światło i elementy tła (scenerii).

Poniżej opisane są podstawowe techniki kompozycyjne obrazu.

Zobacz w Internecie:

[Kadrowanie i kompozycja obrazu - przewodnik](#), fotopolis.pl

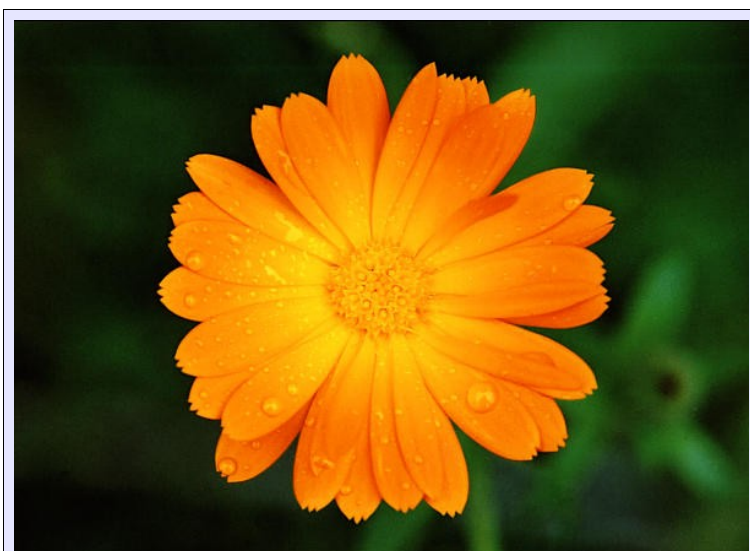
Wielkość obiektu

Fotografowany obiekt powinien być na tyle duży aby było od razu wiadomo, że to on jest tym elementem, który chcemy pokazać. Jedną z podstawowych zasad to - „podejdz do obiektu”. Możesz to uczynić w sposób dosłowny zbliżając się fizycznie do niego lub po przez zastosowanie teleobiektywu i optyczne powiększenie obiektu na elemencie światłoczułym.

Każde dobre zdjęcie powinno mieć to szczególne miejsce, na którym może zatrzymać się wzrok obserwatora. Jeśli tego miejsca nie ma, to wzrok widza błędzi po fotografii lub przeskakuje z jednego elementu na drugi. Nie można wtedy wskazać istoty zdjęcia, tego co autor chciał na nim pokazać.

Kompozycja centralna

Kompozycja centralna jest najbardziej intuicyjną kompozycją obrazu. Kierując aparat na obiekt mimowolnie ustawiamy go po środku wizjera lub ekranu. W większości aparatów fotograficznych ostrość ustawiana jest w centralnym polu widzenia (w aparatach cyfrowych coraz częściej wprowadzana jest funkcja automatycznego doboru miejsca ustawiania ostrości). Ustawiamy zatem nasz fotografowany obiekt po środku i robimy mu zdjęcie. Należy jednak unikać tego typu kompozycji. Sprawdza się ona tylko w niektórych sytuacjach. Zdecydowanie lepszy efekt wizualny uzyskamy umieszczając nasz obiekt w miejscu zgodnym z regułą trójkopcia. Kompozycję centralną należy stosować, gdy chcemy zaakcentować symetrię obrazu lub silnie dominującą pozycję obiektu w kadrze. Zdjęcia z kompozycją centralną są „mocne” i statyczne.

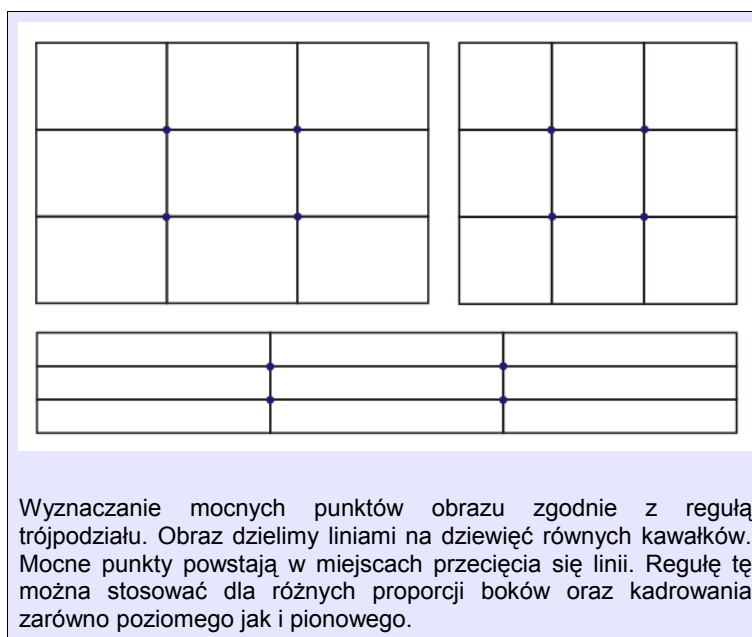

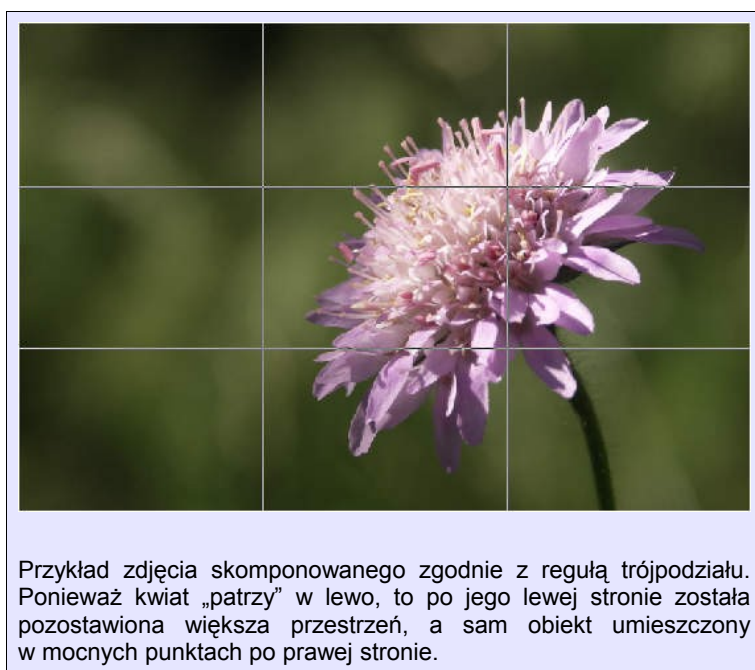
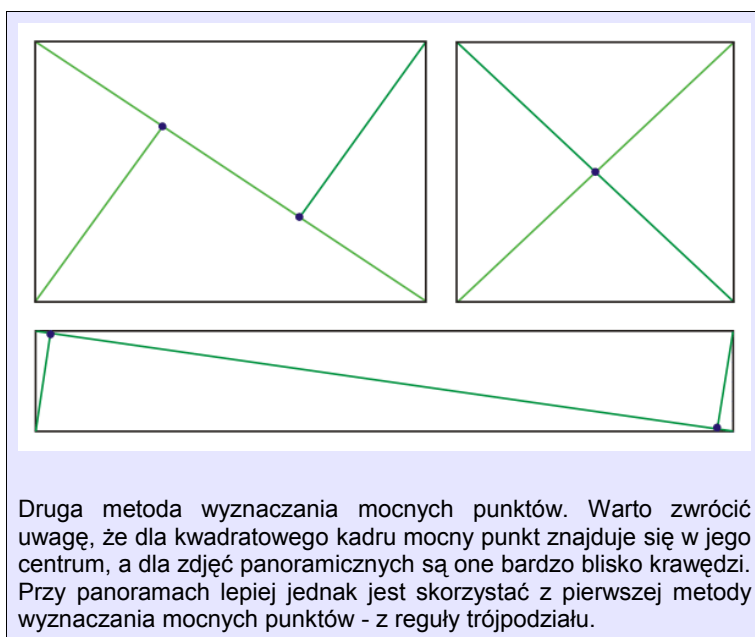
Kompozycja centralna oraz pozbawienie tła szczegółów nadaje kwiatu silnie dominującą pozycję. Tak jakby kwiat chciał powiedzieć „ja jestem tu najważniejszy – patrzcie na mnie”.

Reguła trójkątności

Bardziej dynamiczne i ciekawe zdjęcia uzyskamy umieszczając główny motyw w tak zwanych mocnych punktach. Na niżej umieszczonych rysunkach pokazane są dwa sposoby ich wyznaczania. W jednym z nich dzielimy kadr czterema liniami (dwoma poziomymi i dwoma pionowymi) na dziewięć równych części. Mocne punkty otrzymujemy w miejscach przecięcia się linii. W tak określonych punktach możemy śmiało umieścić nasz obiekt lub np. linię horyzontu. Zasada ta sprawdza się zarówno w kadrowaniu poziomym jak i pionowym.

Techniki związane z kompozycją obrazu zgodnie z regułą trójkątności były wymyślone i stosowane od dawna przez malarzy. Odwiedzając muzea, czy galerie obrazów warto zwrócić uwagę jak oni to robili.

Obramowanie

Zanim obraz zostanie powieszony na ścianie zostaje oprawiony w ramę. Dzięki temu podnosi się jego wartość. Jest bardziej okazały. Przy robieniu zdjęć można wykorzystać ten pomysł. Mam tu na myśli, naturalne formy, które mogą posłużyć jako „ramy”. Fotografowany obiekt umieszczamy w środku takiego obramowania. Może to być gałąź drzewa, brama wejściowa, filary budynku, otwarte okno lub każdy inny element, który można do tego wykorzystać. Obramowanie nie musi być pełne. Może ono zamykać 4, 3, 2 a nawet 1 bok kadru. W ten naturalny sposób zostaje ograniczone pole obserwacji i skupiana jest uwaga obserwatora na obiekcie.

Obramowanie doskonale nadaje się do pokazania przestrzeni. Zazwyczaj stanowi ono pierwszy plan. Przez to, obiekt umieszczony jest w jego głębi i powstaje złudzenie przestrzeni.

Należy też pamiętać, że obramowanie stanowi dopełnienie zdjęcia, a nie jego główny motyw (chyba, że jest to świadomy wybór fotografa). Dlatego należy wyważyć odpowiednią proporcję pomiędzy rozmiarem obramowania, a pozostałą częścią zdjęcia.

Linie prowadzące

Kolejny element kompozycji, to linie, które prowadzą wzrok obserwatora. Oczy nie lubią chaosu, zatem i zdjęć, na których nie wiadomo gdzie patrzeć. Dlatego linie prowadzące sprawiają, że zdjęcie jest ułożone, harmonijne i przyjemne w odbiorze. Często wykorzystywanymi elementami w roli linii prowadzących są drogi, rzeki, pomosty nad wodą, rzędy drzew itp.

Świat tematów

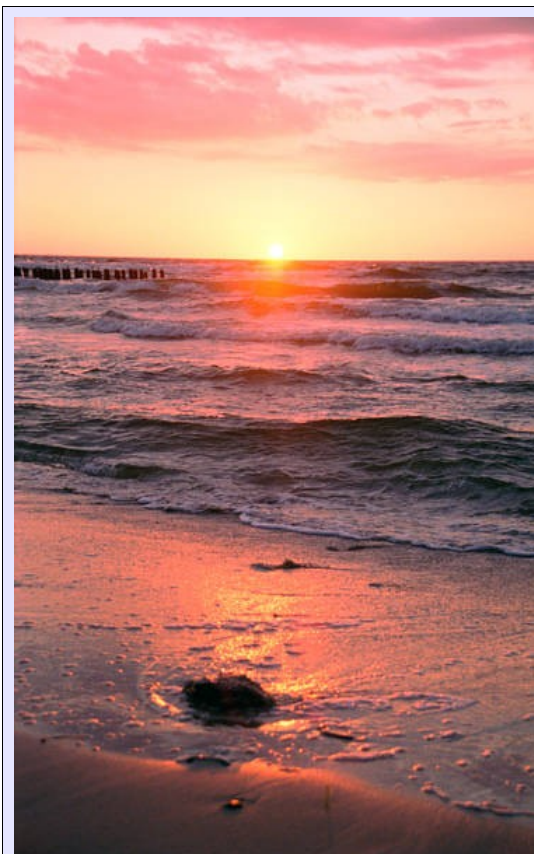
Wschody i zachody słońca

Słońce dla wielu ludów było obiektem kultu. Wiele osób jest nim zafascynowanych. Dla nas fotografów daje bardzo dużo tematów zdjęciowych. Każdy wschód czy zachód słońca jest inny. Można je robić w różnych miejscach, w różnym otoczeniu. Najlepiej jednak robić je nad wodą, w której będą mogły odbijać się promienie słońca.

Ze wschodami słońca jest ten problem, że ich pora jest bardzo wczesna. Mniej dokuczliwa zimą, ale za to latem mało komu może chcieć się wstawać o 4 nad ranem. Na wschód słońca warto się jednak wybrać wcześniej i wybrać odpowiednie miejsce. Musi ono posiadać odpowiednio dużo przestrzeni oraz niski horyzont, który zapewni widok słońca tuż po wschodzie. Słońce nie jest jeszcze wtedy zbyt intensywne. Mogą to być np. rozległe łąki lub jeziora.

Wbrew oczekiwaniom wschód słońca jest dynamicznym przedstawieniem. Czasami bywa, że jeszcze przed świtem, z uwagi na ciekawy rozkład chmur można wykonać zdjęcia z niezwykłym ich oświetleniem. Jeśli widzimy dobre ujęcie należy robić zdjęcia. Za minutę wiatr może rozwiać chmury, słońce świecić mocniej pod innym kątem i nie będzie już nic ciekawego.

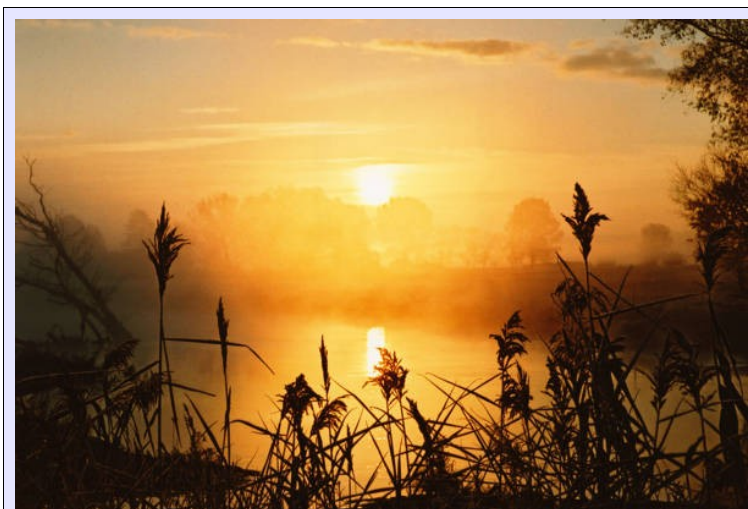
Sam wschód słońca to czas kilka minut. Wtedy odnosi się wrażenie, że

Zachód słońca nad Bałtykiem. Aby uatrakcyjnić zdjęcie warto do niego wprowadzić jakiś element na pierwszym planie. Coś co dodatkowo zwróci uwagę widza.

płynie on bardzo szybko. Jeśli trafi nam się dzień z interesującym układem chmur, to robimy zdjęcia z niskim położeniem horyzontu (około 1/3 wysokości od dołu). Natomiast jeżeli trafi nam się bezchmurne niebo, to trzeba rozejrzeć się po otoczeniu. Na pewno znajdzie się coś ciekawego, trzciny, drzewa pochylone nad wodą, pomosty, łódki, kamienie przy brzegu. Wtedy horyzont kadrujemy na wysokości 2/3 od dołu. Większość ptastwa nad jeziorem jeszcze śpi i tu też można upolować ciekawe ujęcie.

Fotografując wschód czy zachód słońca warto tak skomponować zdjęcie, by oprócz samego słońca nad horyzontem i dalekiej perspektywy wypełnić zdjęcie przednim planem. Zdjęcie jest wtedy ciekawsze. Zawsze warto eksperymentować i zrobić kilka zdjęć z jednego miejsca z różnym kadrowaniem.

Wschód słońca. Pierwszy plan w postaci trzciny dopełnia zdjęcie i tworzy nie pełną, ale swojego rodzaju ramę dla zdjęcia.

Zimą często zdarzają się poranki, kiedy wszystko dookoła pokryte jest szronem. Nad wodą szron jest szczególnie intensywny. Oświetlony porannymi promieniami słońca stwarza szczególnie malownicze krajobrazy. Warto wówczas skoncentrować swoją uwagę nie tylko na ogólnej przestrzeni lecz również na wybranych detalach. Oszronione trawy, ziemia, kłody drewna mogą wyglądać zupełnie inaczej w lodowej szacie.

Jak naświetlać?

Zdjęcia pod światło wymagają odmiennego naświetlenia niż te, które podpowiada światłomierz. Im silniejsze światło w polu widzenia, tym bardziej wskazanie światłomierza odbiega od właściwego. Związane jest to z uśrednianiem przez niego wyników pomiaru. W bardziej zaawansowanych aparatach pomiar jest wykonywany w kilku lub nawet kilkunastu obszarach (tzw. pomiar matrycowy). Dalej dane są analizowane i dobierana jest optymalna wartość przysłony i czasu. Ale i wtedy nie zawsze mamy idealnie naświetlone zdjęcie. Z reguły są one za jasne. W zależności od sytuacji należy je „przyciemnić” zmniejszając ekspozycję od 1 do 3 stopni. Innym sposobem na właściwy pomiar jest skierowanie aparatu trochę w bok, tak by bezpośrednio słońce nie znajdowało się w kadrze i dokonanie pomiaru światła. A w aparatach, które posiadają przycisk pamięci pomiaru wciskamy go, następnie wracamy do poprzedniego kadru i z zapamiętanymi ustawieniami robimy zdjęcie. W innych aparatach, bez pamięci ekspozycji należy przejść na tryb manualny.

Poza matrycowym w aparatach zazwyczaj dostępny jest również pomiar skoncentrowany i punktowy. Ostatnie dwa lepiej nadają się do ustawiania parametrów naświetlania. Pole pomiarowe kierujemy na niebo, tak by słońce było poza nim i dokonujemy odczytu. Czasami trzeba jednak dodatkowo zmniejszyć ekspozycję o pół lub 1 stopień. Przy pomiarze punktowym skierowanym na najjaśniejszą chmurę możemy zrezygnować z ręcznego zmniejszania ekspozycji i zrobić zdjęcie zgodnie z pomiarem.

Co oznaczają te informacje dla fotoamatorów, którzy nie mają aparatu z korektą ekspozycji, czy punktowym pomiarem światła? Po prostu przy zdjęciach pod światło klatka zostanie prześwietlona. Jedynie w przypadku, gdy słońce jest schowane za ciemnymi chmurami lub jest czerwone i mało intensywne zdjęcie zostanie poprawnie naświetlone. Wtedy zwykłym „pstrykaczem” też można zrobić ładne zdjęcie wschodu, czy części zachodu słońca.

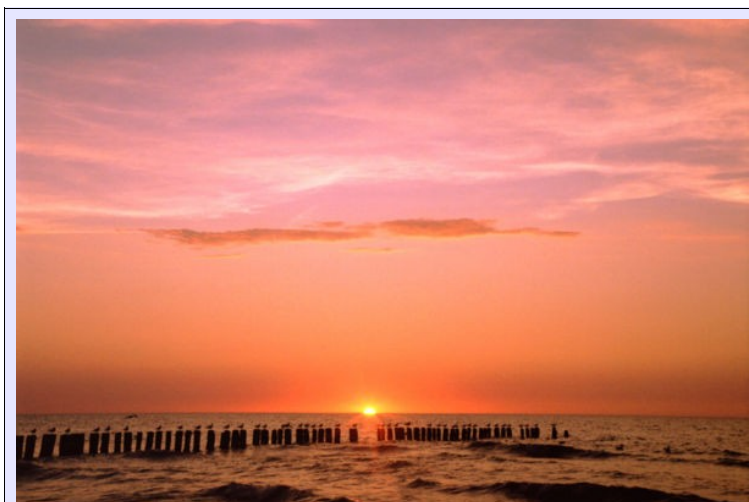
Należy też pamiętać, że nawet gdy klatka jest dobrze naświetlona niemiłą niespodzianką może zrobić nam punkt usługowy. Jeśli naświetli odbitkę z sposób standardowy, to nasze pracownice wykonane zdjęcie będzie za jasne i wyglądać będzie jak gdyby było robione w dzień. Należy wówczas reklamować w laboratorium usługę. Przy robieniu odbitek z nośników cyfrowych, w niektórych fotolabach jest możliwość zaznaczenia, czy maszyna ma wprowadzać własne korekty, czy naświetlać tak jak jest. Wybieramy tak jak jest.

Sprzęt

Praktycznie każdym aparatem można zrobić dobre zdjęcia o świcie, czy wieczorem. Przy zdjęciach ze słońcem w kadrze przydatny jest punktowy pomiar światła i możliwość korekty ekspozycji. Ze względu na stosunkowo krótkie czasy naświetleń większość zdjęć można robić z ręki. Jedynie przy długich ogniskowych, czy zdjęciach makro niezbędny będzie statyw. Aparat z zoomem daje większe możliwości kompozycji, ale nie jest on niezbędny.

Przy zdjęciach krajobrazowych naświetlanych na niebo, to co jest poniżej horyzontu jest zawsze niedoświetlone i wychodzi ciemno lub wręcz jest czarno. Może to być efekt zamierzony, ale jeśli chcemy rozjaśnić dół i jednocześnie mieć dobrze naświetlone niebo musimy zastosować szary filtr połówkowy. Ograniczy on światło od nieboskłonu i zmniejszy różnicę naświetleń względem ziemi. Innym filtrem, który spowoduje przyciemnienie nieba jest filtr polaryzacyjny. Stopień przyciemnienia niebieskiego nieba jest zależny od kąta względem słońca, pod którym to niebo fotografujemy. Największe występuje przy 90°.

Więcej zdjęć wschodów i zachodów słońca możesz zobaczyć na stronie Internetowej www.galeria.com.pl w sekcji Tapety – Wschody i zachody słońca.

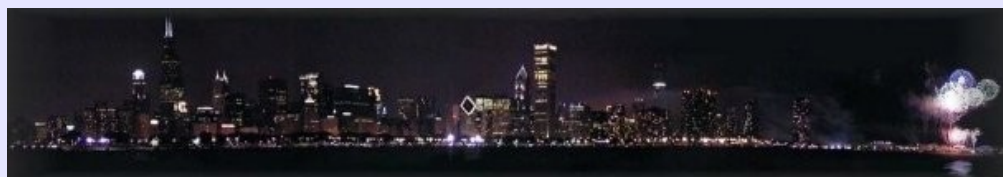
Zachód słońca nad Bałtykiem. Na zdjęciu horyzont został umieszczony nisko. Dzięki temu widać niebo z chmurami, które stanowi główny motyw. Linia falochronów i zachodzące słońce wzmacniają podział między niebem a „ziemią”.

Zdjęcia specjalne

Przyszedł czas na nowe doznania. Standardowych zdjęć masz już pewnie zrobionych setki, tysiące, a może dziesiątki tysięcy. Zdjęcia specjalne wymagają trochę innego podejścia, poszerzają twórczą paletę fotografa i umożliwiają inne spojrzenie na już znane rzeczy.

Fotografia panoramiczna

W dobie fotografii cyfrowej zdjęcia panoramiczne są coraz powszechniejsze. Dzięki nowym technikom ich wykonanie stało się dużo prostsze. Aparatem cyfrowym wykonujemy kilka zdjęć, po czym sklejamy je w panoramę za pomocą odpowiedniego oprogramowania. Specjalne techniki umożliwiają nawet tworzenie panoram w kącie 360°. Takie zdjęcie wyświetlane jest później na ekranie komputera, a obserwator sam decyduje, który fragment zdjęcia i w jakim powiększeniu chce oglądać ([przykładowe panoramy 360°](#) – autorstwa Arkadiusza Adamskiego).

Nocna panorama Chicago. Zdjęcie zostało sklejone z kilku klatek filmu nakręconego kamerą wideo. Dzięki temu miałem bogaty zestaw klatek do wyboru. Jedyne mankament tego typu rozwiązania, to niska rozdzielczość uzyskanej panoramy, wystarczająca jednak do publikacji elektronicznych.

Zobacz w Internecie:

Piotr Wądołkowski, [Raclawice bis](#)

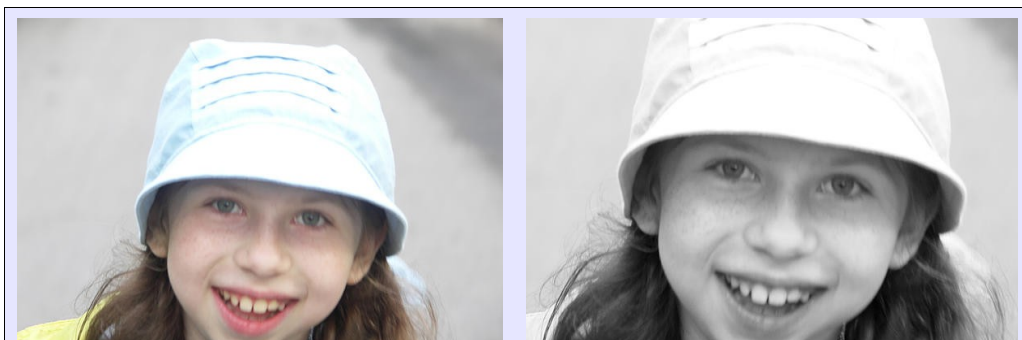
Arkadiusz Adamski, [Przykładowe panoramy 360°](#)

Darmowy fragment (przykładowy rozdział) książki [Fotografia cyfrowa. Wydanie drugie](#), wydawnictwa Helion – str. 220, Zdjęcia panoramiczne

Zdjęcia czarno-białe

Co to za czasy, gdzie tak powszechna kiedyś fotografia czarno-biała zawędrowała do sekcji zdjęć specjalnych. Tak już jednak jest, że to co było powszechne zostaje wyparte i staje się specjalne.

Zdjęcia czarno-białe znalazły swoją niszę np. w portrecie. Lepiej niż kolor nadają się do pokazania stanu emocjonalnego, klimatu, nastroju.

Po lewej zdjęcie źródłowe. Po prawej zdjęcie przerobione programem graficznym na postać czarno-białą. Dodatkowo zostało wykadrowane. W takiej postaci radość dziecka jest bardziej widoczna.

Zobacz w Internecie:

Darmowy fragment (przykładowy rozdział) książki [Fotografia cyfrowa. Wydanie drugie](#), wydawnictwa Helion – str. 215, Fotografia czarno-biała

Błędy w fotografii

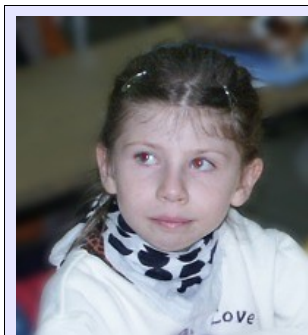
Czerwone oczy. Komu je dasz?

Zdjęcia, na których osoby fotografowane mają czerwone oczy, nie spotykają się z aprobatą tych osób. Nie jest przecież zamiarem fotografa robienie nieudanych zdjęć. Efekt ten jest niepożądany.

Warto zatem dowiedzieć się dlaczego on powstaje, a przede wszystkim, jak go uniknąć. Niniejszy materiał, ma na celu wyjaśnienie tego zagadnienia.

Skąd to się bierze?

Czerwony dysk na źrenicy osoby fotografowanej jest obrazem dna oka - ukrwionej siatkówki. Światło lampy błyskowej przechodzi przez źrenicę, odbija się od siatkówki i pada przez obiektyw na element światłoczuły.

Światło lampy błyskowej przechodzi przez źrenicę i odbija się od dna oka wracając w stronę aparatu. Odbite światło jest czerwone dzięki ukrwieniu siatkówki. Tak powstają „czerwone oczy”.

Kiedy powstaje?

Aby zachodziło to zjawisko muszą być spełnione dwa czynniki:

- musi zaistnieć odpowiednio mały kąt pomiędzy światłem lampy błyskowej, okiem, a obiektywem - w praktyce oznacza to, że lampa błyskowa musi znajdować się blisko obiektywu,
- oko osoby fotografowanej musi być częściowo zwrócone w stronę aparatu, a jego źrenica rozszerzona tak, aby wystarczająco duża ilość światła odbiła się w siatkówce i wywołała efekt na elemencie światłoczułym.

Stąd już prosta droga do kilku wniosków. Efekt czerwonych oczu jest tym silniejszy:

1. im silniejsza jest zastosowana lampa błyskowa - bo wtedy więcej światła odbije się w oku,
2. im większa odległość pomiędzy aparatem, a osobą fotografowaną - zmniejsza się wówczas kąt pomiędzy lampą błyskową, okiem,

a obiektywem,

3. im ciemniejsze jest otoczenie miejsca, w którym robione jest zdjęcie - w ciemności źrenica człowieka się poszerza i więcej światła może przepuścić,
4. im lampa błyskowa jest bliżej osi obiektywu.

Jak zredukować?

Teraz można odwrócić sytuację i zastanowić się, jak zaradzić powstawaniu czerwonego dysku na źrenicy. Odnosząc się do wymienionych wcześniej czterech punktów mówiących o czynnikach sprzyjających, można napisać kilka zaleceń:

1. Stosować słabe lampy błyskowe - oczywiście ogranicza to swobodę działania, a raczej każdy chce mieć silniejszą lampę błyskową niż słabszą, aby móc robić zdjęcia nawet z większej odległości przy marnym oświetleniu zastany. Zalecenie mało praktyczne.
2. Robić zdjęcia z bliska - bez sensu - łatwo wtedy o zdjęcie twarzy, które rysami będzie odbiegało od "rzeczywistości", również fotograf nie powinien być tu ograniczany co do sposobu komponowania ujęcia. Zalecenie mało praktyczne.
3. Robić zdjęcia w dzień, kiedy jest jasne otoczenie - ale wtedy lampa błyskowa zazwyczaj jest niepotrzebna. Używa ją się przecież właśnie wtedy, gdy światła zastanego jest zbyt mało. Jeśli zatem mamy ciemno i źrenica jest rozszerzona, to trzeba ją zwęzić. Do tego celu aparaty fotograficzne wyposażane są w funkcje, mniej lub bardziej udane, redukcji czerwonych oczu. Są one realizowane przez dodatkowe lampki lub przez jeden lub kilka przedbłysków głównej lampy błyskowej. Wyniki tych zabiegów są różne. Pomagają one zmniejszyć efekt np. zamiast czerwonych powstają brązowe dyski. Czasami potrafią nawet zredukować do poziomu, przy którym już nie zauważamy zjawiska. Im silniejsze światło przed zdjęciem, tym lepsza redukcja.
4. Robić zdjęcia z lampami błyskowymi odsuniętymi od obiektywu. Jest to najlepsza metoda. W przeważającej większości przypadków wystarczy jeśli powierzchnia świecąca lampy błyskowej znajduje się o około 10 cm od osi optycznej obiektywu. Oczywiście im ta odległość jest większa tym lepiej.
5. I ostatnie rozwiązanie - to korekta zjawiska na komputerze, za pomocą

programu graficznego. Po przeniesieniu zdjęcia na postać cyfrową można wprowadzać w nim szereg zmian, nie tylko dotyczących oczu. Przykładowo, w zdjęciu dziewczynki w powyższym przykładzie zostało rozmyte tło.

Na zakończenie jeszcze jedna sugestia. Proszę nie robić zdjęć z zaskoczenia. Dlaczego? Bo "strach ma wielkie oczy". W momentach zagrożenia źrenice się rozszerzają.

Zobacz w Internecie:

[Usuwanie efektu czerwonych oczu w GIMP-ie](#), maniooo.pl

Słowniki

Zobacz w Internecie:

[ABC Fotografii](http://fotografia.idg.pl), fotografia.idg.pl

[Słownik foto](#), Wilab

Literatura

Wybór książek związanych z fotografią oraz linki do księgarni Internetowych. Inne propozycje znajdziesz w serwisie www.galeria.com.pl w sekcji [literatura](#).

Księgarnia Internetowa Lideria:

[Szkola fotografowania National Geographic](#)

[Szkola fotografowania National Geographic. Wakacje](#)

[Szkola fotografowania National Geographic. Ludzie i portrety](#)

[Szkola fotografowania National Geographic. Ptaki](#)

[Szkola fotografowania National Geographic. Fotografia cyfrowa](#)

[Szkola fotografowania National Geographic. Krajobraz](#)

Księgarnia wydawnictwa Helion:

[Fotografia cyfrowa. Edycja zdjęć](#)

[Fotografia cyfrowa. Świat w obiektywie](#)

[Sekrety mistrza fotografii cyfrowej. 195 ujęć Scotta Kelbyego](#)

[Fotografia cyfrowa. Wydanie III](#)

Księgarnia Internetowa [FotoSzop](#)

Dodatek A. Historia fotografii

Zobacz w Internecie:

[Historia fotografii](#), wikipedia.pl

[Historia fotografii](#)

[Kolekcja starych aparatów](#), Fot@net

Dodatek B. Bezpłatne, Internetowe kursy fotografowania

Zobacz w Internecie:

[Kurs podstaw kompozycji fotograficznej](#), Gdańskie Towarzystwo Fotograficzne

[Podstawowy kursu fotografii](#), Gdańskie Towarzystwo Fotograficzne

[Fotografujemy](#), fotoszop.pl

[Akademia fotografii cyfrowej hp](#), Hewlett-Packard

[ABC Dobrych Zdjęć](#), Polski Portal Edukacyjny